

KA-2576

Second Year B. Com. (Sem. III) Examination

October / November – 2012

Advanced Accounting & Auditing : Paper - II

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
S. Y. B. COM. (SEM. 3)

Name of the Subject :
Advanced Accounting & Auditing - 2

Subject Code No. : 2 5 7 6 Section No. (1, 2.....) : NIL

Seat No. :

Student's Signature

(૨) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

(૩) જરૂર ગણતરીઓ તમારા જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવો.

૧ સૂચના પ્રમાણે જવાબ આપો :

૧૦

- (૧) એક કુંએ રૂ. ૧૦નો એક એવા કેટલાક શેરો, શેરદીઠ રૂ. ૧૨ના ભાવે બહાર પાડેલા હતા. દરેક શેર પર શેરદીઠ રૂ. ૯ (પ્રીમિયમ સહિત) મંગાવેલ હતા. ૧,૦૦૦ શેર ધરાવનાર એક શેરહોલ્ડરે, શેરદીઠ રૂ. ૭ (પ્રીમિયમ સહિત) ભરેલા હતા. તેના શેર જપ્ત કરવામાં આવ્યા. જમ થયેલા શેર પૈકી ૮૦૦ શેરો, શેરદીઠ રૂ. ૮ના ભાવે પૂરા ભરપાઈ તરીકે ફરી બહાર પાડ્યા. શેર જપ્ત કરવાની તેમ જ જપ્ત થયેલા શેર ફરી બહાર પાડવાની આમનોંધ લખો.
- (૨) નેહા લિ.એ તેના અંશતઃ ભરપાઈ શેરને પૂર્ણ ભરપાઈ કરવા સામાન્ય અનામતમાંથી બોનસ જાહેર કર્યું. ત્યાર બાદ જામીનગીરી પ્રીમિયમ અને મૂડી અનામતનો ધારણ કરેલા પાંચ શેરના બદલામાં બે ઈક્વિટી શેર બોનસ તરીકે વહેંચવા ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો. તા. ૩૧-૩-૨૦૧૨ના રોજ કું.ના ચોપડામાં નીચેની બાકીઓ હતી :

રૂ.

ઈક્વિટી શેરમૂડી, દરેક રૂ. ૧૦૦ના, શેરદીઠ રૂ. ૭૦

ભરપાઈ થયેલા ૨૮,૦૦,૦૦૦

સામાન્ય અનામત ૧૪,૦૦,૦૦૦

મૂડી અનામત ૯,૦૦,૦૦૦

જામીનગીરી પ્રીમિયમ ૭,૨૦,૦૦૦

કું.ના ચોપડામાં ઉપરના વ્યવહારો નોંધવા જરૂરી આમનોંધ લખો.

(૩) એક કું. ૧૦%ના ૩,૦૦૦ રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. ૧૦૦નો એક એવા ૧૫% પ્રીમિયમથી પરત કરવા માંગે છે. કું.ના ચોપડામાં નીચેની બાકીઓ હતી :

રૂ.

જામીનગીરી પ્રીમિયમ ૫૦,૦૦૦

નફા-નુકસાન ખાતું ૧,૪૦,૦૦૦

સામાન્ય અનામત ૭૦,૦૦૦

મૂડી અનામત ૩૦,૦૦૦

કું. એ જરૂરી રકમ માટે નવા ઈક્વિટી શેર, દરેક રૂ. ૧૦૦નો એક એવા ૧૦%ના વટાવે બહાર પાડ્યા. કું. એ કેટલા નવા ઈક્વિટી શેર બહાર પાડવા તે જણાવો અને ઈક્વિટી શેર બહાર પાડવાની આમનોંધ લખો.

(૪) ડિબેચરહોલ્ડરોને ચૂકવ્યા પછી લિક્વિડેટર પાસે રૂ. ૮૩,૬૪૦ રોકડ સિલક છે. બિનસલામત લેણદારો રૂ. ૧,૫૨,૦૦૦ છે. લિક્વિડેટરને બિનસલામત લેણદારોને ચૂકવેલી રકમ પર ૨% લેખે મહેનતાણું આપવાનું છે. લિક્વિડેટર તથા બિનસલામત લેણદારોને મળવાપાત્ર રકમની ગણતરી કરો.

૨ મોન્ટુ લિ.એ રૂ. ૧૦૦નો એક એવા ૪૫,૦૦૦ ઈક્વિટી શેર જાહેર જનતા માટે ૧૨ શેરદીઠ રૂ. ૧૦ના પ્રીમિયમ બહાર પાડ્યા. શેર પર નાણાં નીચે મુજબ મંગાવવામાં આવ્યા :

અરજી વખતે શેરદીઠ ..... રૂ. ૨૦

મંજૂરી વખતે શેરદીઠ ..... રૂ. ૩૦ (પ્રીમિયમ સહિત)

પ્રથમ હપતા વખતે શેરદીઠ ..... રૂ. ૪૦

છેલ્લા હપતા વખતે શેરદીઠ ..... રૂ. ૨૦

૬૭,૫૦૦ શેર માટેની અરજીઓ મળી. ૫૦,૦૦૦ શેરના અરજદારોને પ્રમાણસર વહેંચણી કરવામાં આવી. અને બાકીની અરજીઓ નામંજૂર કરવામાં આવી. અરજી સાથે આવેલ વધારાના નાણાં મંજૂરી વખતે લેણી થતી રકમ પેટે મજરે લીધા. રવિ કે જેને ૧,૩૫૦ શેર મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા, તે શેર મંજૂરીનો, પ્રથમ હપતો અને છેલ્લા હપતાના નાણાં ભરી શક્યો નહિ. પ્રિયા કે જેને ૨,૨૫૦ શેર મંજૂર કરવામાં આવેલા તે પ્રથમ હપતો અને છેલ્લા હપતાના નાણાં ભરી શકી નહિ. ડિરેક્ટરોએ આ શેરો જપ્ત કર્યા. અને રવિના ૮૦૦ શેર અને પ્રિયાના ૨,૦૦૦ શેર, શેરદીઠ રૂ.૮૦ના ભાવે પૂરા ભરાયેલા તરીકે બહાર પાડ્યા.

કું.ના ચોપડે આમનોંધ લખો.

અથવા

- ૨ દેવી લિ.એ રૂ.૧૦૦નો એક એવા ૨૦,૦૦૦ ઈક્વિટી શેર જાહેર જનતા માટે શેરદીઠ રૂ.૨૦ના પ્રીમિયમ બહાર પાડ્યા. જેના નાણાં નીચે મુજબ મંગાવવામાં આવ્યા :

શેર અરજી વખતે ..... રૂ. ૨૦
 શેર મંજૂરી વખતે..... રૂ. ૫૦
 (પ્રીમિયમ સહિત)

પ્રથમ હપતા વખતે ..... રૂ. ૨૦
 છેલ્લા હપતા વખતે..... રૂ. ૩૦

૩૦,૦૦૦ શેર માટે અરજીઓ મળી. ૨૪,૦૦૦ શેર અરજદારોને પ્રમાણસર વહેંચણી કરી અને બાકીની અરજીઓ નકારી. અરજી વખતે આવેલ વધારાના નાણાં મંજૂરી વખતે લેણી થતી રકમ પેટે મજરે લીધા.

કુ. બીના કે જેને ૮૦૦ શેર મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા, તે મંજૂરીના નાણાં અને તે પછીના નાણાં ભરવામાં નિષ્ફળ ગઈ અને કુ. ચિંતલ કે જેને ૧,૦૦૦ શેર ફાળવવામાં આવ્યા હતા તે છેવટના બે હપતા ભરવામાં નિષ્ફળ ગઈ.

ઉપરના શેરો છેલ્લા હપતા પછી જપ્ત કરવામાં આવ્યા અને તે બધા જ શેર શ્રી શાહને રૂ. ૮૦ના ભાવે પૂરા ભરપાઈ તરીકે બહાર પાડ્યા.

કું.ના ચોપડે ઉપરના વ્યવહારોની આમનોંધ લખો.

- ૩ તા. ૩૦/૬/૨૦૧૨ના રોજનું કિખા લિ.નું સ્વૈચ્છિક વિસર્જન થયું. તે દિવસનું ૧૨ પાકું સરવૈયુ નીચે મુજબ છે :

મૂડી-દેવા	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
રૂ. ૧૦૦નો એક એવા ૨,૦૦૦, ૮%ના પ્રેફરન્સ શેર	૨,૦૦,૦૦૦	પાઘડી	૬૦,૦૦૦
રૂ. ૧૦૦નો એક એવા ૩,૦૦૦ 'અ' ઈક્વિટી શેર, શેરદીઠ		જમીન-મકાન	૧,૭૦,૦૦૦
રૂ. ૭૫ ભરપાઈ	૨,૨૫,૦૦૦	યંત્રો	૨,૦૦,૦૦૦
રૂ. ૧૦૦નો એક એવા ૨,૦૦૦ 'બ' ઈક્વિટી શેર શેરદીઠ રૂ.૫૦ ભરપાઈ ૧,૦૦,૦૦૦		રોકાણો	૮૫,૦૦૦
બાદ:બાકી હપતા		સ્ટોક	૭૫,૦૦૦
શેરદીઠ રૂ. ૧૦ લેખે ૫,૦૦૦	૮૫,૦૦૦	દેવાદારો	૮૮,૦૦૦
૭%ના ડિબેન્ચર્સ	૭૫,૦૦૦	રોકડ-બેન્ક	૧૬,૨૦૦
ડિબેન્ચર પર બાકી વ્યાજ	૫,૨૫૦	નફા નુક્સાન ખાતું	૮૫,૦૫૦
ગીરો લોન (રોકાણોના તારણ પર)	૬૦,૦૦૦		
બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ (સ્ટોકના તારણ પર)	૬૦,૦૦૦		
પરચૂરણ લેણદારો	૪૫,૦૦૦		
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	૧૦,૦૦૦		
	૭,૭૫,૨૫૦		૭,૭૫,૨૫૦

- (૧) મિલકતોના નીચે મુજબ ઉપજ્યા :
- જમીન-મકાન..... રૂ. ૧,૪૦,૦૦૦
 યંત્રો ..... રૂ. ૧,૨૧,૦૦૦
 સ્ટોક ..... રૂ. ૫૯,૦૦૦
 દેવાદારો ..... રૂ. ૬૫,૦૦૦
- (૨) લોનના લેણદારોએ રોકાણો રૂ. ૭૫,૦૦૦માં વેચી દીધા અને વધારાની રકમ લિક્વિડેટરને પરત કરી.
- (૩) પરચૂરણ લેણદારોમાં નીચેનાનો સમાવેશ થાય છે :
- (અ) નહિ ચૂકવેલ ભાડું રૂ. ૧,૦૦૦
 (બ) વીમા પ્રીમિયમ રૂ. ૧,૨૦૦
 (ક) બે કારકુનનો રૂ. ૪૦૦ લેખે છેલ્લા ચાર માસનો પગાર રૂ. ૩,૨૦૦
 (ડ) કર્મચારીને આપવાનું થતું ચઢેલ રજાનું વેતન રૂ. ૮૦૦
 (ઈ) કરવેરા ચૂકવવાના બાકી :
- ૨૦૧૦-૧૧ના વર્ષ માટે રૂ. ૫૦૦
 ૨૦૧૧-૧૨ના વર્ષ માટે રૂ. ૧,૦૦૦
- (૪) ડિબેન્ટરહોલ્ડરોને તા. ૩૧-૧૦-૨૦૧૨ના રોજ ચૂકવવામાં આવ્યા.
- (૫) લિક્વિડેશન ખર્ચ રૂ. ૫,૨૩૦ થયો.
- (૬) લિક્વિડેટરનું મહેનતાણું તેણે મિલકતની ઉપજાવેલી રકમ પર ૧% અને પસંદગીના લેણદારો સહિત બિનસલામત લેણદારોને ચૂકવેલ રકમના ૨% હતું.
- (૭) કું.ના આર્ટિકલ્સ પ્રમાણે મૂડી પરત બાબતમાં પ્રેક્ટરન્સ શેરહોલ્ડરને ઈક્વિટી શેરહોલ્ડરો કરતાં પ્રથમ હક છે.
 લિક્વિડેટરનું આવક-જાવકનું પત્રક બનાવો.

અથવા

- ૩ તા. ૩૧/૩/૨૦૧૨ના રોજ બાગબાન લિ.નું સ્વૈચ્છિક વિસર્જન થયું.
 તે દિવસનું તેનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકત-લેણાં	રૂ.
૧૨,૦૦૦ ઈક્વિટી શેર, દરેક રૂ. ૧૦૦ના	૧૨,૦૦,૦૦૦	પાઘડી	૧,૩૦,૦૦૦
૧૨%ના ડિબેન્ટ્સ	૨,૦૦,૦૦૦	જમીન-મકાન	૭,૦૦,૦૦૦
ડિબેન્ટ પર બાકી વ્યાજ	૨૪,૦૦૦	યંત્રો	૩,૧૦,૦૦૦
રોકાણો પર ગીરો લોન	૧,૦૦,૦૦૦	રોકાણો	૧,૪૦,૦૦૦
પરચૂરણ લેણદારો	૩,૬૦,૦૦૦	સ્ટોક	૧,૫૦,૦૦૦
પ્રોવીડન્ટ ફંડ	૩૬,૦૦૦	દેવાદારો	૧,૪૪,૦૦૦
		રોકડ-બેન્ક	૨૪,૨૦૦
		જાહેરાત ઉપલક ખાતું	૨૫,૮૦૦
		નફા-નુકસાન ખાતું	૨,૯૬,૦૦૦
	૧૯,૨૦,૦૦૦		૧૯,૨૦,૦૦૦

નીચેની માહિતી ધ્યાનમાં લઈને લિક્વિડેટરનું છેવટનું આવક જાવકનું પત્રક બનાવો :

(૧) મિલકતોના નીચે મુજબ ઉપજ્યા :

જમીન-મકાન.....રૂ.	૮,૪૦,૦૦૦
યંત્રો	૨,૨૦,૦૦૦
સ્ટોક	૧,૧૦,૦૦૦
દેવાદારો	૮૦,૦૦૦

લોનના લેણદારોએ રોકાણો રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦માં વેચી દીધા અને વધારાની રકમ લિક્વિડેટરને પરત કરી.

(૨) પરચૂરણ લેણદારોમાં સમાવેશ થાય છે :

(અ) કારકુનનો બાકી પગાર.....	૧૦,૦૦૦
(બ) સ્થાનિક વેરા :	
વર્ષ ૨૦૧૧-૧૨	૬૦,૦૦૦
વર્ષ ૨૦૧૦-૧૧	૧૦,૦૦૦

(૩) ડિબેન્ટરોને તા. ૩૦/૬/૨૦૧૨ના રોજ ચૂકવવામાં આવ્યા.

(૪) વિસર્જન ખર્ચ રૂ. ૨૦,૦૦૦ થયો.

(૫) લિક્વિડેટરનું મહેનતાણું મિલકતની ઉપજાવેલ રકમના ૨% લેખે અને શેરહોલ્ડરોને ચૂકવેલ રકમ પર ૨% આપવાનું છે.

૪ સવિતા લિ.નું તા. ૩૧-૩-૨૦૧૨ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું : ૧૨

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકત-લેણાં	રૂ.
૬,૪૦૦ ઈક્વિટી શેર, દરેક રૂ. ૧૦૦ના પૂરા ભરાયેલા	૬,૪૦,૦૦૦	જમીન-મકાન	૫,૮૪,૦૦૦
૭%ના ૧૬૦૦ રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર, દરેક રૂ. ૧૦૦ના રૂ. ૮૦ ભરાયેલા	૧,૨૮,૦૦૦	સંચા-યંત્રો	૧,૬૦,૦૦૦
૮%ના ૧૬૦૦ રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર, દરેક રૂ. ૧૦૦ના પૂરા ભરાયેલા	૧,૬૦,૦૦૦	રોકાણો	૧,૧૨,૦૦૦
જામીનગીરી પ્રીમિયમ	૧૬,૦૦૦	સ્ટોક	૧,૬૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૧,૨૦,૦૦૦	દેવાદારો	૧,૨૮,૦૦૦
ન.નુ. ખાતું	૫૬,૦૦૦	લેણી હૂંડી	૧૬,૦૦૦
લેણદારો	૧,૧૨,૦૦૦	રોકડ સિલક	૮૮,૦૦૦
દેવી હૂંડી	૧૬,૦૦૦		
	૧૨,૪૮,૦૦૦		૧૨,૪૮,૦૦૦

ઉપરોક્ત પાકા સરવૈયાની તારીખે બધા જ પ્રકારના રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરોને ૧૯૫૬ના કું. ધારાની કલમ-૮૦માં જણાવેલ જોગવાઈઓનું પાલન કર્યા બાદ ૧૦%ના પ્રીમિયમે પરત કરવાનું નક્કી કર્યું.

આ હેતુ માટે જરૂરી સંખ્યામાં ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦૦ના તેવા ૧૫%ના પ્રીમિયમે બહાર પાડવામાં આવ્યા. બધાં જ રોકાણો રૂ. ૯૬,૦૦૦માં વેચવામાં આવ્યા. ધંધામાં રોકડ સિલક રૂ. ૪૮,૦૦૦ રાખવાની છે. બધાં જ પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડરોને પૂરી રકમ ચૂકવી દીધી. ત્યાર બાદ રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર પરત કરતા ઉદ્ભવતા અનામતનો ઉપયોગ તેના ઈક્વિટી શેરહોલ્ડરોને પૂરા ભરપાઈ બોનસ શેર આપવા માટે નક્કી કર્યું. કું.ના ચોપડે આમનોંધ લખો અને ઉપરની બાબતોનો અમલ કર્યા પછીનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

૪ બાદલ લિ.નું તા. ૩૧/૩/૨૦૧૨ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું :

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકત-લેણાં	રૂ.
ઈક્વિટી શેરમૂડી, દરેક રૂ. ૧૦નો શેરદીઠ રૂ. ૯ ભરપાઈ ૧૦%ના રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરમૂડી, દરેક રૂ. ૧૦ના શેરદીઠ રૂ. ૮ ભરપાઈ ૧૫% રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરમૂડી, દરેક રૂ. ૧૦ના પૂરા ભરપાઈ સામાન્ય અનામત ન.નુ. ખાતું જામીનગીરી પ્રીમિયમ લેણદારો	૬,૭૫,૦૦૦ ૩,૦૦,૦૦૦ ૨,૨૫,૦૦૦ ૧૧,૨૫,૦૦૦ ૩૭,૫૦૦ ૩૭,૫૦૦ ૧,૮૭,૫૦૦	કાયમી મિલકતો રોકાણો બેન્ક સિલક અન્ય ચાલુ મિલકતો	૧૪,૬૨,૫૦૦ ૧,૫૦,૦૦૦ ૩,૭૫,૦૦૦ ૬,૦૦,૦૦૦
	૨૫,૮૭,૫૦૦		૨૫,૮૭,૫૦૦

કું. ધારાની જરૂરી જોગવાઈઓનું પાલન કર્યા બાદ ૧૦%ની રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરમૂડી ૧૦%ના પ્રીમિયમે તથા ૧૫%ની રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેરમૂડી ૫%ના પ્રીમિયમે પરત કરવાનું નક્કી કર્યું. રોકાણો રૂ. ૧,૧૨,૫૦૦ની કિંમતે વેચી દીધા. છેવટની બેન્ક સિલક રૂ. ૩૭,૫૦૦ રાખવાની છે. બંને પ્રકારના રિડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર પરત કરવાના હેતુથી જરૂર જણાય તેટલી સંખ્યામાં ૧૬%ના ક્યુમ્યુલેટીવ પ્રેફરન્સ શેર ૧૦%ના પ્રીમિયમે બહાર પાડવાનું નક્કી કર્યું.

ત્યાર બાદ તે જ તારીખે અપૂર્ણ ભરપાઈ ઈક્વિટી શેરને પૂર્ણ ભરપાઈ થયેલા કરવા બોનસ તથા દર બે ઈક્વિટી શેર એક શેર બોનસ આપવાનો છે.

બાદલ લિ.ના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો. અને ઉપરની બાબતોનો અમલ કર્યા પછીનું પાકું સરવૈયું બનાવો.

૫ તા. ૩૧/૩/૨૦૧૨ના રોજ ગીતા લિ. અને મીના લિ.નાં પાકાં સરવૈયાં નીચે ૧૨ મુજબ હતા :

ગીતા લિ.નું પાકું સરવૈયું

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકત-લેણાં	રૂ.
૨૧,૬૦૦ ઈક્વિટી શેર, દરેક રૂ. ૧૦૦ના	૨૧,૬૦,૦૦૦	જમીન-મકાન	૮,૦૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૬૦,૦૦૦	યંત્રો	૬,૦૦,૦૦૦
કારીગર અકસ્માત વળતર ફંડ	૮૦,૦૦૦	ટ્રેડમાર્ક	૬૦,૦૦૦
ન.નુ. ખાતું	૧,૨૦,૦૦૦	સ્ટોક	૫,૪૦,૦૦૦
લેણદારો	૨,૭૦,૦૦૦	દેવાદારો	૫,૧૦,૦૦૦
	૨૭,૦૦,૦૦૦	બેન્ક	૮૦,૦૦૦
			૨૭,૦૦,૦૦૦

મીના લિ.નું પાકું સરવૈયું

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકત-લેણાં	રૂ.
૪,૫૦૦ ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦૦ના	૪,૫૦,૦૦૦	પાઘડી	૩૦,૦૦૦
ન.નુ. ખાતું	૧,૨૩,૦૦૦	જમીન-મકાન	૧,૨૦,૦૦૦
૧૫%ના ડિબેન્ચર્સ	૧,૨૦,૦૦૦	યંત્રો	૧,૨૦,૦૦૦
દેવી હૂંડીઓ	૩૦,૦૦૦	લેણી હૂંડીઓ	૧,૮૮,૦૦૦
		સ્ટોક	૨,૧૦,૦૦૦
		બેન્ક	૪૫,૦૦૦
	૭,૨૩,૦૦૦		૭,૨૩,૦૦૦

બંને કું.ના સંચાલકોએ નક્કી કર્યું કે :

- (૧) બંને કું. ફડયામાં લઈ જવી અને નિરૂપા લિ. નામની નવી કું. સ્થાપવી જેની સત્તાવાર થાપણ રૂ. ૩૬,૦૦,૦૦૦ રાખવી, જે દરેક રૂ. ૧૦૦નો એક એવા ૩૬,૦૦૦ ઈક્વિટી શેરમાં વહેંચાયેલી હોય.
- (૨) ગીતા લિ.ને ખરીદ કિંમત તરીકે રૂ. ૩૮,૪૫,૦૦૦ આપવા. ૨૫,૨૦૦ ઈક્વિટી શેર જેની કિંમત રૂ. ૧૪૦ ગણવી અને બાકીની રોકડ ચૂકવવી
- (૩) નવી કું.એ બંને કું.ની મિલકતો અને દેવા ચોપડે કિંમતે લેવાના છે.
- (૪) મીના લિ.ના પાંચ શેરના બદલામાં નવી કું.ના ૬ શેર રૂ.૧૦૦ની કિંમતે આપવાના હતા.
- (૫) ડિબેન્ચરહોલ્ડરોને નવી કું.ના ૧૬%નાં ડિબેન્ચરો એટલી સંખ્યામાં આપવાના હતા કે જેથી તેમને વ્યાજની એટલી જ આવક મળે.
- (૬) નિરૂપા લિ.એ બાકી રહેલા ઈક્વિટી શેર રૂ. ૧૪૦ ભાવે બહાર પાડ્યા અને પૂરેપૂરા ભરપાઈ થયા.

નિરૂપા લિ.ના ચોપડામાં આમનોંધ લખો અને સંયોજન પછીનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

૫ તા. ૩૧/૩/૨૦૧૨ના રોજનું રીમા લિ.નું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું :

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકત-લેણાં	રૂ.
ઈક્વિટી શેર મૂડી, દરેક રૂ.૧૦ના	૩,૦૦,૦૦૦	પાઘડી	૬૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૬૦,૦૦૦	જમીન-મકાન	૧,૮૦,૦૦૦
ન.નુ. ખાતું	૩૦,૦૦૦	મશીનરી	૧,૫૦,૦૦૦
કારીગર અકસ્માત વળતર ફંડ	૬૦,૦૦૦	મોટરકાર	૮૦,૦૦૦
૧૧%ના ડિબેન્ચર્સ	૧,૨૦,૦૦૦	સ્ટોક	૧,૨૦,૦૦૦
લેણદારો	૧,૫૦,૦૦૦	દેવાદારો	૧,૦૫,૦૦૦
પ્રોવીડન્ટ ફંડ	૩૦,૦૦૦	બેન્ક સિલક	૪૫,૦૦૦
	૭,૫૦,૦૦૦		૭,૫૦,૦૦૦

ઉપરોક્ત તારીખે દિવ્યા લિ. રીમા લિ.ને નીચેની શરતોએ સમાવી લે છે :

- (૧) દિવ્યા લિ. તેના ૧૩%ના ડિબેન્ચર ૧૨% વટાવે આપી ડિબેન્ચરોને ૧૦% પ્રીમિયમ ચૂકવશે.
- (૨) રીમા લિ.ના ૫ શેરના બદલામાં દિવ્યા લિ.ના ૪ શેર, દરેક રૂ. ૧૦નો રૂ. ૧૨ના બજાર ભાવે આપશે.
- (૩) રીમા લિ.ના દરેક (જૂના) શેરદીઠ રૂ. ૨.૫૦ રોકડા આપવા.
- (૪) દિવ્યા લિ. ફક્ત રૂ. ૭,૦૦૦ સુધીનો સમાવેશ ખર્ચ ચૂકવશે.
- (૫) દિવ્યા લિ.એ બધી મિલકતો (મોટરકાર સિવાય) અને દેવાં લઈ લેવા.

રીમા લિ. મોટરકાર રૂ. ૮૭,૫૦૦માં વેચી દે છે. કામદાર વળતર અંગેની જવાબદારી રૂ.૧૫,૦૦૦ નક્કી થઈ. અને તે રીમા લિ. ચૂકવી દે છે. સમાવેશનો ખર્ચ રૂ. ૧૫,૦૦૦ થયો.

દિવ્યા લિ. જમીન-મકાન રૂ. ૨,૧૦,૦૦૦ની કિંમતે, મશીનરી ચોપડે કિંમત કરતાં ૧૦% ઓછે, સ્ટોક રૂ. ૧,૦૫,૦૦૦ની કિંમતે અને દેવાદારો ૧૦% ઘાલખાધ અનામતની જોગવાઈને આધીન આંકે છે.

રીમા લિ.ના ચોપડે માલમિલકત નિકાલ ખાતું, બેન્ક ખાતું તથા શેરહોલ્ડરોનું ખાતું તૈયાર કરો. અને દિવ્યા લિ.નું સમાવેશ પછીનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

૬ ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ)

૧૨

- (૧) શેર જપ્તી
- (૨) શેર વટાવે બહાર પાડવા અંગે કું. ધારાની જોગવાઈઓ
- (૩) ખરીદ કિંમત
- (૪) શેરની આંતરિક કિંમત
- (૫) કું. ધારા મુજબ પસંદગીના લેણદારો
- (૬) ખરીદી સ્વરૂપનું સંયોજન અને વિલીનીકરણ સ્વરૂપનું સંયોજન.

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1
  - (2) Figures the the right side indicates full marks of to questions.
  - (3) Necessary calculations will be treated as part of the answer.

1 Write answers as per instruction : 10

- (1) The company has issued certain number of equity shares of Rs. 10 at Rs. 12 per share. On each share, Rs. 9 (including premium) are called up. One share holder, holding 1,000 shares has paid Rs. 7 (including premium) per share. Hence, his shares were forfeited. Out of these forfeited shares, 800 shares were reissued at Rs. 8 per share as fully paid up. Write necessary journal entries for forfeited and reissue of forfeited shares.
- (2) Neha Ltd. declared bonus to make their partly paid shares as fully paid shares out of General Reserve, then Security Premium and Capital Reserve were utilised to declare two fully paid bonus shares for each five shares held. The balances as on the date, 31/3/2012, are given below :

Rs.

Equity share capital, each of Rs. 100,	
Rs. 70 paid up	28,00,000
General Reserve	14,00,000
Capital Reserve	9,00,000
Security premium	7,20,000

Pass necessary journal entries for recording the above transactions in the books of the company.

- (3) One company wants to redeem 10% redeemable preference shares at 15% premium. Following were the balances in the books of the company :

Rs.

Security premium	50,000
P &-LA/C	1,40,000
General Reserve	70,000
Capital Reserve	30,000

Company issued new equity shares of Rs. 100 each at 10% discount for the necessary amount.

Find out the numbers of equity shares to be issued and Pass the journal entry for issue of shares.

- (4) After making the payments of debenture holders, the liquidator has balance of Rs. 83,640 on his hand. Unsecured creditors are of Rs. 1,52,000. The liquidator is entitled to 2% commission on amount to be paid to Unsecured creditors. Compute the amount received to the liquidator and unsecured creditors.

- 2 Montu Ltd. issued for public subscription 45,000 equity shares of Rs. 100 each, at premium of Rs. 10 per share. The money was called up as under per share
On Application	Rs. 20 per share
On Allotment	Rs. 30 per share
	(including premium)
On First Call	Rs. 40 per share
On Final Call	Rs. 20 per share

Applications were received for 67,500 shares. Allotment was made pro-rata to applications for 50,000 shares, the remaining applications being refused. Excess money paid on application was adjusted against sums due allotment. Ravi, to whom 1,350 shares were allotted, failed to pay the allotment money and first and final call money. Priya to whom, 2,250 shares were allotted failed to pay the first and final calls.

The Directors forfeited these shares and reissued 900 shares of Ravi and 2,000 shares of Priya at Rs. 90 per share, as fully paid up.

Pass necessary journal entries recording the above transactions in the books of the company.

OR

- 2 Devi Ltd. issued for public subscription 20,000 equity shares of Rs. 100 each at a premium of Rs. 20 per share payable as under :

On Application	Rs. 20
On Allotment	Rs. 50
	(including premium)
On First Call	Rs. 20
On Final Call	Rs. 30

Application for 30,000 were received. Allotment was

made pro-rata to the applicants for 24,000 shares, the remaining application being rejected. Money overpaid on application was utilised towards sum due on allotment.

Miss. Bina to whom 800 shares were allotted failed to pay the allotment money and Miss. Chintal to whom 1,000 shares were allotted failed to pay the last two calls.

These shares were subsequently forfeited after second call was made. All these shares were reissued to Mr. Shah as fully paid up at Rs. 80 per share

Write the necessary journal entries in the books of the company.

- 3 Krishna Ltd. went into voluntary liquidation on 30/6/2012. 12
The balance sheet as on that date was as under :

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
2,000 8% preference shares of Rs. 100 each	2,00,000	Goodwill	60,000
3,000 'A' equity shares of Rs. 100 each, Rs. 75 paid up	2,25,000	Land & Building	1,70,000
2,000 'B' equity shares of Rs. 100 each. Rs. 50 paid up	1,00,000	Machinery	2,00,000
Less: calls in arrears Rs. 10 per share	5,000	Investments	85,000
7% debentures	75,000	Stock	75,000
Outstanding interest on debentures	5,250	Debtors	88,000
Mortgage loan (against investments)	60,000	Cash/Bank	12,200
Bank overdraft (against stock)	60,000	P & L A/C	85,050
Sundry creditors	45,000		
Provident fund	10,000		
	7,75,250		7,75,250

- (1) Assets realised :
- Land & Building ..... Rs. 1,40,000
  - Machinery ..... Rs. 1,21,000
  - Stock ..... Rs. 59,000
  - Debtors ..... Rs. 65,000

- (2) Creditors of the loan have sold the investments for Rs. 75,000 and the additional amount was returned to the liquidator.
- (3) Sundry creditors include the following :
- (a) Rent not paid Rs. 1,000
  - (b) Insurance premium Rs. 1,200
  - (c) Salary of the two clerks for the last four month Rs. 400 per month Rs. 3,200
  - (d) Rs. 800 to a worker for his accrued leave.
  - (e) Taxes to be paid :
    - for 2010-11 ..... Rs. 500
    - for 2011-12 ..... Rs. 1,000
- (4) The debentureholders were paid off on 31-10-2012.
- (5) Liquidation expenses Rs. 5,230.
- (6) The liquidator is entitled to get remuneration 1% on the assets realised and 2 % on the amount paid to unsecured creditors including preferential creditors.
- (7) The article of the company provide that the preference shareholders have priority over equity shareholders for capital and arrears of dividend.

Prepare liquidator's final statement of Receipt and Payment.

OR

- 3** Bagban Ltd. went into a voluntary liquidation on 31/3/2012. The balance sheet as on that date was as under :

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
12,000 equity shares of Rs. 100 each	12,00,000	Goodwill	1,30,000
12% Debentures	2,00,000	Land & Building	7,00,000
Outstanding interest on debentures	24,000	Machinery	3,10,000
Loan secured by charge on investments	1,00,000	Stock	1,50,000
Sundry creditors	3,60,000	Investments	1,40,000
Provident Fund	36,000	Debtors	1,44,000
		Cash & Bank	24,200
		Advertisement	
		suspense Account	25,800
		P&L A/C	2,96,000
	19,20,000		19,20,000

Considering the following information, prepare liquidator's final statement of Receipt and Payment.

(1) Assets were realised

Land & Building	Rs. 8,40,000
Machinery	Rs. 2,20,000
Stock	Rs. 1,10,000
Debtors	Rs. 90,000

Creditors of the loan have sold the investments for Rs. 1,50,000 and the additional amount was returned to the liquidator.

(2) Sundry creditors include the following :

(a) Outstanding salary of clerk Rs. 10,000

(b) Local tax :

For the year 2011-12 ..... Rs. 60,000

For the year 2010-11 ..... Rs. 10,000

(3) The Debenture holders were paid off on 30/6/2012.

(4) Liquidation expenses amounted to Rs. 20,000.

(5) The liquidator is entitled to a remuneration at 2% on the amount realised on assets by him and 2% on amount distributed to a shareholder.

4 The balance sheet of Savita Ltd. as on 31/3/2012 is as follows : 12

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
6,400 equity shares of Rs. 100 each, fully paid up	6,40,000	Land & Building	5,84,000
1,600 7% Redeemable preference shares of Rs.100 each, Rs. 80 per share paid up	1,28,000	Plant-Machinery	1,60,000
1,600 8% Redeemable preference shares of Rs.100 each, fully paid up	1,60,000	Investments	1,12,000
Securities Premium	16,000	Stock	1,60,000
General Reserve	1,20,000	Debtors	1,28,000
P & L A/C	56,000	Bills Receivables	16,000
Creditors	1,12,000	Cash balance	88,000
Bills payable	16,000		
	12,48,000		12,48,000

On this date the company decided to redeem both the classes of preference shares at 10% premium after complying with the provisions laid down under Section 80 of the Company's Act, 1956.

For this purpose necessary number of equity shares of Rs.100 each are issued at 15% premium. All the investments are sold away for Rs. 96,000. Cash balance of Rs. 48,000 is to be maintained in the business. All the share holders were paid in full.

The company has then decided to utilize the resultant reserve, created out of the redemption of preference shares for issuing fully paid bonus shares to it's equity shareholders

Pass necessary journal entries in the books of the company and also prepare the balance sheet after redemption.

OR

4 The Balance Sheet of Badal Ltd. on 31/3/2012 is as under :

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Equity share capital of Rs.10 each,paid up amount Rs. 9 per share	6,75,000	Fixed Assets	14,62,500
10% Redeemable preference share capital of Rs.10 each paid up Rs.8 per share	3,00,000	Investments	1,50,000
15% Redeemable preference share capital of Rs. 10 each, fully paid up	2,25,000	Bank Balance	3,75,000
General Reserve	11,25,000	Other	
		Current Assets	6,00,000
P. & L. A/C	37,500		
Securities Premium	37,500		
Creditors	1,87,500		
	25,87,500		25,87,500

It was decided to redeem 10% redeemable preference shares at a premium of 10% and 15% redeemable preference shares at a premium of 5%, after complying with necessary provisions of Companies Act. Investments were sold at Rs. 1,12,500. Now bank balance to be maintained in the business is Rs. 37,500. For this purpose 16% Cumulative preference shares were issued at a premium of 10% in adequate number.

Afterwards on the same date bonus was declared for converting partly paid up equity shares into fully paid shares and one bonus share for two equity shares held to be given.

Write journal entries in the books of the company and prepare balance sheet after redemption.

5 Balance sheet as on 31/3/2012, of Geeta Ltd. and Meena Ltd. were as under :

12

Balance sheet of Geeta Ltd.

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
21,600 equity shares of Rs. 100 each	21,60,000	Land-Building	9,00,000
General Reserve	60,000	Machinery	6,00,000
Workmen's Compensation Fund	90,000	Trade mark	60,000
P and L A/C	1,20,000	Stock	5,40,000
Creditors	2,70,000	Debtors	5,10,000
		Bank	90,000
	27,00,000		27,00,000

Balance sheet of Meena Ltd :

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
4,500 equity shares of Rs. 100 each	4,50,000	Goodwill	30,000
P & L A/C	1,23,000	Land- Building	1,20,000
15% debentures	1,20,000	Machinery	1,20,000
Bills payable	30,000	Bills receivable	1,98,000
		Stock	2,10,000
		Bank	45,000
	7,23,000		7,23,000

Directors of both companies decided that :

- (1) Both the companies should be wound up and new company Nirupa Ltd. be formed with the authorized share capital of Rs. 36,00,000 divided into 36,000 equity shares of Rs. 100 each.
- (2) Geeta Ltd to be paid Rs. 39,45,000 as purchase consideration. 25,200 equity shares at Rs. 140 per share and balance in cash.
- (3) The new company to take over all assets and liabilities of both the companies at their book values.
- (4) Meena Ltd. will get 6 shares of the new company in exchange of its 5 shares at Rs. 100 per share.
- (5) The debenture holders were to be allotted such number of debentures in the company being 16% interest per annum, so that they can earn same amount of interest.
- (6) Nirupa Ltd. issued remaining equity shares at Rs. 140 per share, were fully paid up.

Pass journal entries in the books of Nirupa Ltd. and prepare Balance Sheet after amalgamation.

OR

- 5 The Balance Sheet of Reema Ltd. as on 31/3/2012 was as under :

Liabilities	Rs	Assets	Rs.
Equity share capital of Rs. 10 each	3,00,000	Goodwill	60,000
General Reserve	60,000	Land-Building	1,80,000
P and L A/C	30,000	Machinery	1,50,000
Workmen's Compesation Fund	60,000	Motor Car	90,000
11% debentures	1,20,000	Stock	1,20,000
Creditors	1,50,000	Debtors	1,05,000
Provident fund	30,000	Bank	45,000
	7,50,000		7,50,000

On the above date, Divya Ltd. absorbed Reema Ltd. as per following scheme :

- (1) Discharge the debentures at 10% premium by issue of 13% debentures of Divya Ltd. at 12% discount.
- (2) Issue 4 shares of Rs. 10 at market price of Rs. 12 each in Divya Ltd. for 5 shares of Reema Ltd.
- (3) Pay Rs. 2.50 in cash per share of Reems Ltd.
- (4) Divya Ltd. pay absorption expenses uo to 7,000 only.
- (5) Divya Ltd. take over all assets and (except motor car) and liabilities.

Reema Ltd. sells the Motor Car for Rs. 97,500. Liability for workmen's compensation was determined at Rs. 15,000 and was paid for, by Reema Ltd. Absorption expenses amounted to Rs. 15,000.

Divya Ltd. values Land-Building at Rs. 2,10,000, Machinery 10% below book value, Stock at Rs. 1,05,000 and Debtors subject to 10% provision for doubtful debts.

Prepare Realisation A/C and Share holders A/C in the books of Reema Ltd. and Balance Sheet of Divya Ltd. after amalgamation.

- 6 Write short notes : (Any three) 12
- (1) Forfeiture of shares
  - (2) Provisions of the Companies Act in respect of issue of shares at discount
  - (3) Purchase consideration.
  - (4) Intrinsic value of shares.
  - (5) Preferential creditors according to Companies Act.
  - (6) Amalgamation in nature of purchase and Amalgamation in nature of Merger.